

ABSTRAKT

Diplomová práce je příspěvkem k výzkumu nářečí češtiny v jazykových enklávách v zahraničí. Cílem práce je popis jazyka české menšiny v obci Šumice v rumunském Banátě, a to ve všech tradičních jazykových rovinách: hláskoslovné, tvaroslovné, syntaktické, lexikální i slovtvorné. Výzkum byl zaměřen pouze na mluvu nejstarší generace, tedy osob starších šedesáti pěti let.

V úvodu práce se autorka zabývá dějinami českých přistěhovalců v Rumunsku a jejich současným životem. Zvláštní pozornost je věnována historii obce Šumice. V následující části práce jsou popsány metody sběru materiálu a jeho zpracování. K práci byly použity výsledky dotazníkového výzkumu a přepisy nahrávek mluvených projevů. Jako srovnávací materiál sloužily přepisy nahrávek z roku 1971 a doklady ze Šumice v *Českém jazykovém atlase*.

Výsledky výzkumu jsou popsány postupně pro každou jazykovou rovinu. Uváděny jsou nejen jevy zjištěné na základě dotazníkového výzkumu, ale i jevy zachycené pouze v nahrávkách. Pozornost je věnována zejména jevům, které umožňují zařazení šumického nářečí do některé z nářečních skupin českého jazyka, dále pak prvkům archaickým a prvkům ovlivněným cizími jazyky (zejména rumunštinou a němčinou).

V závěru práce jsou shrnuty zjištěné poznatky. V šumické češtině se vyskytuje mnoho archaismů, které byly typické pro češtinu počátku 19. století. Zároveň se v ní projevují vlivy okolních jazyků, zejména pak rumunštiny a srbochorvaštiny. V mluvě šumických Čechů se vyskytují rovněž některé germanismy, z nichž některé si s sebou kolonisté přinesli z Čech a jiné pronikly do jejich mluvy až na území Rumunska. Šumické nářečí češtiny lze na základě sebraného jazykového materiálu zařadit do jihozápadočeské nářeční skupiny, ačkoliv se v ní projevují i některé rysy typické pro středočeskou nářeční skupinu.

KLÍČOVÁ SLOVA

česká jazyková enkláva, dialektologie, Rumunsko, Šumice, jihozápadočeská nářeční skupina, středočeská nářeční skupina, archaismy, germanismy, rumunismy